

Hon sätter säkerheten i främsta rummet

Text Anna Wahlstéen Foto Curt-Robert Lindqvist

Hon vill ha ordning och reda omkring sig. Och lämnar ingenting åt slumpen. Tur är väl det med tanke på att Martina Sturek ansvarar för en av de tyngsta och viktigaste bitarna i ansökan för att bygga och driva ett slutförvar – driftsäkerheten.

Lagerbladet träffar Martina Sturek på fjärde våningen i SKB:s kapsellaboratorium. I två år har hon arbetat här och hon trivs, säger hon. Både med den vackra utsikten över Oskarshamns hamn, liksom det många gånger knepiga men roliga arbetet.

Vad innebär jobbet?

– Att ta fram en preliminär säkerhetsredovisning för slutförvaret. Det blir en del i ansökan om att få bygga och driva anläggningen. Säkerheten i ansökan är uppdelad i två delar, dels den långsiktiga säkerheten, dels säkerheten under de första 70 till 100 åren, alltså under bygge och drift, och det är den jag ansvarar för.

Det här innebär mycket möten och inte minst pappersarbete, ja det är nog inte så konstigt med tanke på att det i runda slängar blir cirka 8 000 sidor som ska skrivas, granskas och så småningom lämnas in till Strålsäkerhetsmyndigheten och miljödomstolen*. Av dem handlar cirka 4 500 om säkerheten i förvaret. Martinas del kommer att omfatta cirka 1 000 sidor – och det räcker gott och väl för att arbetsdagarna ska fyllas med råge. Hon har en arbetsstyrka på cirka 15 personer som arbetar med att författa själva texterna och en hel rad experter inom SKB som granskar varenda stavelse.

– Lämnar vi ut 30 sidor på remiss så får vi kanske tillbaka 60 sidor kommentarer. Det är tufft, men jag blir inte knäckt av sådant, man lär sig ju alltid något nytt och det är spännande, säger Martina glatt.

Är det ett roligt jobb?

– Ja, verkligen. Jag känner att jag har nytta av mina tidigare erfarenheter av säker-

»Det svåraste är att det inte finns något facit«

hetsgranskningar under de elva åren på OKG. Samtidigt är det roligt att arbeta tillsammans med så många engagerade och kunniga personer som man får göra i det här projektet.

Vad är svårast?

– Det är nog att det inte finns något facit. Man kan inte härma någon annan för ingen har ju gjort detta tidigare. Det är ju helt nytt att skriva en sådan här ansökan och det är en hel del frågor som inte har några självklara svar.

Hon ger ett aktuellt exempel som stötts och blötts inom projektgruppen: Hur stora stenblock kan falla ner från taket i slutförvaret?

– Enligt bergbyggnadsexperterna kan max 10 kilo tunga stenblock falla ner, men när vi räknar på säkerheter vill vi veta vad som händer om ännu större block trillar ner, ja till och med orimligt stora block. Därför diskuterar vi nu hur stora block vi ska räkna med: ett ton eller kanske tio ton.

Hittills har Martina och hennes kollegor inte hittat någonting som kan leda till radioaktiva utsläpp under bygge och drift av slutförvaret. Men än är de inte riktigt klara med alla beräkningar. Och ännu återstår flera interna granskningar innan den tunga luntan med ansökningshandlingar är färdig för utomstående att sätta tänderna i.

2010 ska jobbet vara klart, vad gör du därefter?

– Antagligen blir det mer jobb med inkapslingsanläggningen för min del. Det var faktiskt tanken redan när jag anställdes för två år sedan.

* För att få bygga och driva slutförvaret för använt kärnbränsle krävs två ansökningar: Ansökan enligt kärntekniklagen på cirka 7 000 sidor lämnas till Strålsäkerhetsmyndigheten. Ansökan enligt miljöbalken blir på cirka 1 000 sidor och lämnas till miljödomstolen.

Om Martina

Namn: Martina Sturek.

Ålder: 38 år.

Uppvuxen: I Eksjö.

Bor: I villa i Oskarshamn.

Familj: Maken Fredrik och barnen Benjamin, 9 år och Vendela, 4 år.

Arbete: Projektledare för driftsäkerheten av slutförvaret.

Utbildning: Civilingenjör i kemiteknik.

Drömmer om: En underbart frodig trädgård. "Hittills växer inte mycket mer än ett plommonträd, allt annat bara dör, till och med buskarna med svarta vinbär för en ytterst tynande tillvaro".

Planerar inför sommaren: Umgås med familjen, släkt och vänner på olika håll i Sverige.

Gör på fritiden: Läser, reser och sjunger i Crescendokören i Oskarshamn.

FAKTA

